

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 017059 16 Uvp
Banja Luka, 28.11.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Edine Čupeljić kao predsjednika vijeća, Smiljane Mrše i Strahinje Ćurkovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje Mire Mačkić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi T. M. iz Austrije, zastupanog po punomoćniku I. Đ., advokatu iz B., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 18.6.2015. godine, tuženog Fonda ...Kabinet ... B., u predmetu ostvarivanja prava po osnovu invalidnosti, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 017059 15 U od 29.3.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj 28.11.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Obrazloženje

Pobijanom presudom u stavu 1. izreke odbijena je tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tuženog kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Filijale tuženog u B. broj ... od 9.4.2015. godine, kojim tužiocu nije priznato pravo na invalidsku penziju, jer je nalazom, ocjenom i mišljenjem prvostepenog organa vještačenja broj ... od 02.3.2015. godine, utvrđeno da kod tužioca postoji invalidnost – smanjena radna sposobnost u smislu odredbe člana 49. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj 134/11 i 82/13, u daljem tekstu Zakon o PIO), bez prekvalifikacije ili dokvalifikacije. Stavom 2. izreke presude je odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio stavom da je tuženi organ pravilno primjenio odredbe člana 49. stav 2. Zakona o PIO i člana 2. Uredbe o medicinskom vještačenju u penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS“ broj 2/13, u daljem tekstu Uredba), jer da je u postupku vještačenja zdravstvenog stanja tužioca utvrđeno da kod njega postoji invalidnost u obliku preostale radne sposobnosti, ali ne i gubitak radne sposobnosti. U tom smislu da tuženi nije obavezan prihvatiti zaključak inostranog nosioca osiguranja jer da organ vještačenja svake zemlje ugovornice, a na osnovu Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Austrije („Službeni glasnik BiH“ broj 2/01, u daljem tekstu S.), utvrđuju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u skladu sa relevantnim zakonodavstvom svake od zemalja ugovornica. U provedenom postupku, kako

konstatuje, usaglašavanja ocjene, nalaza i mišljenja sa inostranim nosiocem osiguranja nije potreban neposredni pregled osiguranika, te da tuženi oran nije obavezan da dostavlja nalaz, ocjenu i mišljenje osiguraniku na izjašnjenje.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede propisa o postupku i povrede materijalnog propisa. Navodi da sud nije dao ocjenu tužbenih navoda ostajući na stanovištu da kod tužioca ne postoji invalidnost zaboravljajući međunarodni element, a to je primjena S. Obrazloženje suda da iako je konstatovao da je organ vještačenja dao svoj nalaz sažeto, da nije dao dovoljno obrazloženje u smislu kontradiktornih utvrđenja medicinskih vještaka tuženog i R. A., pogotovo kad se ima u vidu da je do različite ocjene došlo na osnovu potpuno identične medicinske dokumentacije koju su imali na raspolaganju oba organa vještačenja. Smatra da je organ vještačenja propustio da ga neposredno pregleda koji pregled bi omogućio da se na nesporan način utvrdi da li postoji invalidnost i da li se može dovesti u uzročno – posljedičnu vezu sa obavljanjem radne dužnosti. Smatra da mu je onemogućeno pravo na pristup sudu jer da osporeno rješenje ne sadrži obrazloženje u smislu pravnih standarda uspostavljenim od Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu. Predložio je da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači te da mu se naknade troškovi postupka prema ranijem troškovniku kao i troškovi zahtjeva, u roku od 30 dana od dana donošenja presude. Uz podnesak koji je primljen kod Vrhovnog suda dana 20.09.2016. godine tužilac je priložio medicinsku dokumentaciju o liječenju u Republici Austriji od 28.05.2015. godine, od 08.03 i 12.03.2016 godine.

U odgovoru na zahtjev tuženi je ostao kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta, ističući da istim aktom nisu povrijeđene odredbe Zakona o PIO niti pravila postupka po zahtjevu tužioca, pa je predložio da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i ovog upravnog spora na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11- u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizlazi da je tužilac koji ima prebivalište u Austriji., rođen 17.10.1959. godine, ima stručnu spremu PK radnika te da se nalazi van osiguranja. Nakon provedenog vještačenja u prvostepenom postupku na osnovu uvida u radnu i medicinsku dokumentaciju utvrđene su dijagnoze tužiočevih oboljenja te datum nastanka invalidnosti dana 12.2.2014. godine, zbog bolesti. Utvrđeno je da tužilac ne može obavljati poslove radnog mjesta vozač viljuškara koje poslove je obavljao u P. B. p. B. 1992. godine, ali da sa preostalom sposobnošću može sa punim radnim vremenom obavljati poslove drugog radnog mjesta koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi a koji ne zahtijevaju profesionalno upravljanje motornim vozilom, prinudne položaje kičmenog stuba pri radu, pretežno sjedenje, povremeno dizanje i nošenje tereta preko 10 kg. i rad u nepovoljnim mikroklimatskim uslovima bez prethodne prekvalifikacije ili dokvalifikacije. Postupajući po žalbi tužioca protiv prvostepenog rješenja organ za vještačenje u drugom stepenu je nalazom, ocjenom i mišljenjem od 26.5.2015. godine potvrdio nalaz ocjenu i mišljenje prvostepenog organa vještačenja u smislu da je isti pravilan čime je potvrđena saglasnost sa istim.

Pobijanom presudom su dati jasni i dovoljno obrazloženi razlozi u smislu da je pravilno proveden postupak utvrđivanja činjenica odlučnih za priznavanje prava po osnovu invalidnosti, i primjene člana 60. i 49. stav 2. Zakona o PIO, zbog čega nisu osnovani navodi

zahtjeva da sud nije dao odgovore na sve tužbene prigovore. Tužilac je prigovorio da tuženi ne uvažava činjenicu da mu je austrijski nosilac osiguranja priznao pravo na invalidsku penziju te da ga je drugostepeni organ vještačenja trebao neposredno pregledati, da nije obrazloženo o kakvoj se bolesti radi i koje kontraindikacije bolest uzrokuje, te da nije pojašnjeno kako njegovo oboljenje utiče na poslove koje je obavljao i na njegovu kvalifikaciju, pri tom ističući da je imao pet operacija kičmenih pršljenova u Austriji, koje činjenice da nisu pravilno cijenjene čime je tuženi povrijedio princip jednake primjene zakona na državljane obje države ugovornice. Sud je odgovarajući na te prigovore obrazložio da priznato pravo na invalidsku penziju stranog nosioca osiguranja ne znači obavezno priznavanje tog prava od strane domaćeg nosioca osiguranja, a što proizlazi iz odredaba Sporazuma, te da kod tužioca postoji invalidnost u obliku preostale radne sposobnosti, za drugi posao uz ograničenja navedena u nalazu i mišljenju drugostepenog organa vještačenja; da prema članu 15. stav 4. b) Uredbe vještak u prvostepenom postupku vrši vještačenje samo na osnovu medicinske i radne dokumentacije u slučaju kada je dokumentacija dostavljena od inostranog nosioca osiguranja koji je izvršio pregled i dao nalaz, ocjenu i mišljenje o radnoj sposobnosti osiguranika primjenom međunarodnog ugovora o socijalnom osiguranju, zbog čega da nije obavezan neposredni pregled od strane tog organa vještačenja. Na taj način sud je odgovorio na pravno relevantne navode tužbe koje kao valjano obrazložene razloge prihvata i ovaj (Vrhovni) sud. Zbog navedenog tužilac istaknutim prigovorima nije doveo u sumnju pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja i pravilnu primjenu navedenih zakonskih i podzakonskih propisa. Priložena medicinska dokumentacija uz podnesak od 20.09.2016. godine nema uticaja na pravilnost pobijane presude s obzirom da sud u upravnom sporu, po pravilu rješava spor i ispituje zakonitost upravnog akta na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku, kao što je riješeno u predmetnom upravnom sporu (stav 1. člana 29. ZUS).

Iz iznijetih razloga po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija kao neosnovan na osnovu člana 40. stav 1. ZUS, jer nisu ostvareni razlozi iz člana 10. ZUS za poništenje tog akta.

Odluka iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbama člana 49. i 49. a) ZUS, s obzirom da je tužilac izgubio ovaj upravni spor slijedom čega nema pravo na naknadu troškova sastava zahtjeva.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić